

Opgave 1 Oefenstemmen

tekst 1

‘Je moet één bolletje inkleuren’

(...) Zodra het stembiljet van statushouder¹⁾ Ibrahim Demir (52) in de verkeerde bus dreigt te belanden, grijpt een stembureau-medewerker in.
5 ‘Niet in de rechter, de linker is voor de waterschappen²⁾.’ Demir had het hele stemproces – van het tonen van zijn verblijfsdocument tot het inkleuren van het juiste bolletje in het
10 hokje – tot dan toe vlekkeloos volbracht, maar met de finish al in zicht ging het toch nog bijna mis. Gelukkig is dat vrijdagochtend in het oefenstembureau in Arnhem geen
15 enkel punt. Het is daar juist de bedoeling dat kiezers alle stappen eens doorlopen, voordat ze woensdag daadwerkelijk hun keuze maken voor de Provinciale Staten- en
20 waterschapsverkiezingen. Steeds meer gemeenten organiseren

voorafgaand aan verkiezingen dit soort oefendagen. (...) Vluchtelingen, maar ook kiezers met
25 een taalachterstand, autisme, een lichamelijke handicap of licht verstandelijke beperking, kunnen op de verkiezingsdag namelijk allerlei hobbels tegenkomen. Een slecht
30 begaanbaar stembureau, een omgeving met te veel prikkels of een onbegrijpelijk stembiljet: 2 miljoen kiesgerechtigden lopen er bij het stemmen tegenaan, blijkt uit cijfers
35 van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het is voor sommigen reden genoeg om thuis te blijven. (...) ‘We denken dat oefendagen voor sommige kiezers de drempels
40 kunnen wegnemen’, zegt de Arnhemse burgemeester Ahmed Marcouch. (...)

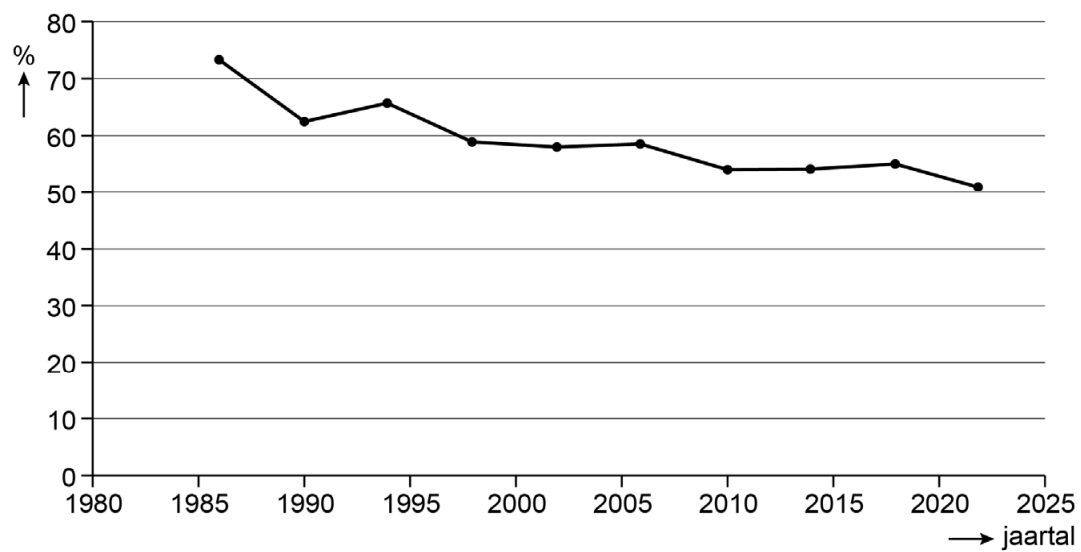
bron: volkskrant.nl, 2023

noot 1 statushouder = vluchteling met een verblijfsvergunning

noot 2 Tegelijkertijd met de verkiezingen voor de Provinciale Staten werden ook de waterschapsverkiezingen gehouden. Statushouders konden alleen voor de waterschappen stemmen.

figuur 1

**Opkomst gemeenteraadsverkiezingen in Nederland (1986-2022),
in percentages**

bron: Stichting Cito – Kiesraad, 2023